

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2016-098 d.d.

2 maart 2016

(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, J.C. Buiten en drs. L.B. Lauwaars RA, leden en mr. S. van der Hoorn, secretaris)

Samenvatting

Consument heeft verlies geleden op zijn beleggingsportefeuille en vordert het bedrag ter grootte van dit verlies terug van Vermogensbeheerder. Consument stelt dat dit – kort gezegd – het gevolg is van slecht beleid van Vermogensbeheerder, de hoge kosten en dat er te offensief is belegd. De Commissie is van oordeel dat uit het gedrag van Consument is gebleken dat hij akkoord is gegaan met het door Vermogensbeheerder ingezette beleggingsbeleid om volgens het speculatieve ‘Agressor’ profiel te beleggen. De stelling van Consument dat Vermogensbeheerder een ondeugdelijk beleggingsbeleid heeft gevoerd is niet onderbouwd. Daarnaast heeft Consument niet aangetoond dat met hem een all-in kostenvergoeding is overeengekomen. Het is de Commissie niet gebleken dat de in rekening gebrachte kosten onredelijk zijn. De vordering van Consument wordt afgewezen.

Consument,

tegen

de besloten vennootschap Today’s Beheer & Brokers B.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Vermogensbeheerder.

I. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende klachtformulier van 25 mei 2015 met bijlagen;
- het e-mailbericht van Consument van 24 juni 2015 met bijlagen;
- het verweerschrift van Vermogensbeheerder;
- de repliek van Consument;
- de aanvulling van Consument op zijn repliek;
- de dupliek van Vermogensbeheerder;
- de spreekantekeningen van Consument, overgelegd ter zitting.

De Commissie stelt vast dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid en dat partijen haar advies als bindend aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 4 februari 2016 en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

- 2.1. Consument en Vermogensbeheerder hebben op 29 oktober 2007 een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin staat onder meer:

“(…)

10. Vergoedingen

a. Vermogensbeheerder zal Client ter zake van de door Vermogensbeheerder uit hoofde van deze overeenkomst verrichtte diensten vergoeding(en) in rekening brengen op basis van de van tijd tot tijd bij Vermogensbeheerder gebruikelijke tarieven, ten tijde van het aangaan van deze overeenkomst als beschreven in Bijlage 5.

(…)

d. De verschuldigde performance fee worden vermeerderd met geldende omzetbelasting.

(…)

12. Bewaring gelden en/of effecten

a. Vermogensbeheerder zal gelden en/of effecten behorend tot het Vermogen niet in ontvangst of onder zich nemen, doch daartoe gebruik maken van de diensten van Binck Effectenbank N.V.

(…)”

- 2.2. Op de door Consument ondertekende bijlage 2 van de vermogensbeheerovereenkomst is als beleggingsprofiel ‘Today’s Agressor’ aangekruist. Hierbij staat vermeld:

“U wilt dynamisch beleggen, maar u bent bang geconfronteerd te worden met onvoorziene risico’s. Juist om ongeziene risico’s te vermijden werken we met speciale handels strategieën om verliezen te beheersen. U bent wel bereid om verschillende risico’s goed berekend tegen elkaar af te zetten. U weet dat u met een optimale risico/ rendement verhouding op de lange duur het snelste groeit. De beoogde Asset mix is als volgt:

	maximaal%	minimaal%
Obligaties/vastrentend/cash	60	20
Aandelen (Hedge Funds)	60	20
Derivaten	30	10

- 2.3. Op bijlage 5, die door Consument is ondertekend, is onder meer opgenomen:

“VERGOEDINGEN:

De beheer vergoeding bedraagt 1% vast per kalenderjaar, excl. BTW. Tenzij er gekozen is voor “No Cure No Pay” dan is de beheersvergoeding gekoppeld aan de outperformance van de rente benchmark en wordt alleen gerekend bij minimaal gelijke performance hiervan.

De berekening van de performancefee vindt 1 maal per kalenderjaar plaats, op de laatste handelsdag van het kalenderjaar tegen de slotkoersen van die geldende dag. De performancefee bedraagt 20% van de gerealiseerde waardeinstijging bij een outperformance van de Benchmark. Indien er performancefee gerekend wordt vervalt de beheersvergoeding, wel is deze performance fee minimaal gelijk aan de beheersvergoeding.

Deze Benchmark wordt ieder kalenderjaar op de eerste werkdag vastgesteld en aan de client kenbaar gemaakt. Als Benchmark geldt het Euribor rentepercentage van oor 12 maands deposito alsmede de AEX Index.

Een vaste beheersvergoeding van 0,25% per kwartaal (-/+ 1% per kalenderjaar, excl. BTW).

Een variabele beheervergoeding op basis van No Cure No Pay beleid. De beheervergoeding is dan gekoppeld aan de out performance van de rente en een andere Benchmark en wordt alleen gerekend bij minimaal gelijke performance hiervan. Deze variabele beheersvergoeding bestaat uit een beheersvergoeding en of performance fee. Of er beheersfee dan wel performance fee gerekend wordt hangt af van de performance.

(...)

- Indien Client geen keuze kenbaar maakt gaat Today's Beheer B.V. er vanuit dat Client kiest voor een beheervergoeding op basis van No Cure, No Pay beleid."

Consument heeft geen van beide bovengenoemde opties aangekruist.

- 2.4. Op de door Consument ondertekende Vragenlijst Today's Beheer Beleggingsprofielen, behorende bij de onder r.o. 2.1 genoemde vermogensbeheerovereenkomst, is aangekruist dat de doelstelling van de beleggingen en het beheer van Consument groei is en staat vermeld dat het kennisniveau van Consument ten aanzien van aandelen goed is en van obligaties, opties en futures beperkt. Op deze vragenlijst heeft Consument de door hem gekozen antwoorden aangekruist. Aan de antwoorden is een bepaald aantal punten toegekend. Het totale puntentotaal van Consument is uitgekomen op 70. Op de vragenlijst staat dat bij een score tussen 56 en 73 een neutraal beleggingsprofiel behoort.

- 2.5. Bij brief van 8 september 2008 heeft Vermogensbeheerder aan Consument onder meer geschreven:

"(...)

In uw geval gaf de vragenlijst een score van 70 punten, waardoor uw vermogen nu op uw verzoek in de speculatieve Agressor portefeuille wordt belegd, maar op basis van de score neutraal belegd zou kunnen worden.

Bij geen tegenbericht van u gaan we ervan uit dat dit correct is. Mocht u het er niet mee eens zijn en dus van mening zijn dat uw profiel een aanpassing behoeft, dan vernemen wij dit graag.

(...)"

- 2.6. Bij e-mailbericht van 23 augustus 2009 heeft Consument aan Vermogensbeheerder onder meer geschreven:

"(...)

Ik moet concluderen dat je veel verkeerde beslissingen neemt. (simpelweg getuige het staande verlies). (...)

Tenslotte wil ik niet overstappen naar een andere portefeuille; ik heb liever dat je binnen de bestaande portefeuille de markt verslaat. (...) Ik heb daarentegen liever dat je met stop-losses gaat werken, want het is me opgevallen dat je die niet hanteert en daardoor verliezen onbeperkt laat oplopen. Dat wil ik niet meer binnen mijn portefeuille. Is het mogelijk een stop-loss van -zeg- 10% per investering in te voeren? (...)"

- 2.7. Bij e-mailbericht van 1 september 2009 heeft Consument aan Vermogensbeheerder onder meer geschreven:

"(...) Ik heb er vertrouwen in dat het op lange termijn goed komt. (...)"

- 2.8. Bij e-mailbericht van 22 december 2013 heeft Consument aan Vermogensbeheerder onder meer geschreven:
- “(…)
Mijn verlies is nu zo’n € 40.000,- van de € 100.000,- die ik ooit, in het vertrouwen dat er goed voor gezorgd zou worden, heb ingelegd. (...)
Het enige wat er in mijn portefeuille gebeurt, is het maken van extreem hoge transactiekosten wegens de grote hoeveelheid aan- en verkopen die er in plaatsvinden. Er zit voor mij als klant geen enkele visie of bewezen strategie achter, jullie doen maar wat. (...)
Ik eis een schadevergoeding ter grootte van het verlies van mijn ingelegde hoofdsom én per direct geheel kosteloze liquidatie van het restant van mijn portefeuille. (...)”*
- 2.9. Consument heeft van Vermogensbeheerder ieder jaar een jaaropgave ontvangen van de waarde van zijn beleggingen.

3. De vordering en grondslagen

- 3.1. Consument vordert dat Vermogensbeheerder wordt veroordeeld tot vergoeding van een bedrag dat hij heeft begroot op € 40.034,96, bestaande uit beleggingsverlies dat hij op zijn beleggingsportefeuille heeft geleden.
- 3.2. Deze vordering steunt kort en zakelijk op de volgende grondslagen:
- a) Vermogensbeheerder heeft zonder instemming van Consument offensiever belegd dan het met Consument overeengekomen neutrale beleggingsprofiel.
 - b) Er is een slecht beleggingsbeleid gevoerd.
 - c) Vermogensbeheerder heeft zich niet gehouden aan de wensen van Consument.
 - d) De bij Consument in rekening gebrachte kosten zijn veel hoger dan met Consument is overeengekomen en zijn buitenproportioneel.
 - e) Consument is niet gewezen op de risico’s van de beleggingen.
 - f) Vermogensbeheerder heeft bij het aangaan van de overeenkomst met Consument te weinig informatie van Consument ingewonnen om een goed klantprofiel van hem te kunnen opstellen.
 - g) Er zijn buitenproportioneel veel aan- en verkopen binnen de portefeuille van Consument verricht.
- 3.3. Op de stellingen die Vermogensbeheerder tot verweer heeft opgeworpen, wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. Beoordeling

- 4.1. Tussen partijen bestaat een vermogensbeheerrelatie. Aan vermogensbeheer is eigen dat de beheerder zijn beheerstaken naar eigen inzicht vervult. Voorts dient de beheerder het aan hem toevertrouwde vermogen te beheren zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend vermogensbeheerder mag worden verwacht. Bij het beoordelen of het beheer aan deze maatstaf heeft voldaan, komt groot belang toe aan de beleggingsdoelstellingen en het vastgestelde risicoprofiel.

- 4.2. Consument betoogt dat hij met Vermogensbeheerder een neutraal beleggingsprofiel is overeengekomen en Vermogensbeheerder zonder zijn toestemming en medeweten zijn gelden volgens een te offensief profiel heeft belegd. Daarnaast betoogt Consument dat Vermogensbeheerder een slecht beleggingsbeleid heeft gevoerd.
- 4.3. Vast staat dat de door Consument ingevulde vragenlijst behorende bij de vermogensbeheerovereenkomst, heeft geleid tot een neutraal beleggingsprofiel. Vermogensbeheerder heeft vervolgens belegd volgens de zogenoemde 'speculatieve Agressor portefeuille' die offensiever is ingericht dan een neutrale portefeuille. Vermogensbeheerder stelt dat dit de nadrukkelijke wens was van Consument. Volgens haar blijkt dit onder meer uit bijlage 2 van de vermogensbeheerovereenkomst waarop Consument 'Today's Agressor' profiel heeft aangekruist, het feit dat Consument niet heeft gereageerd op haar brief van 8 september 2008 en daarmee heeft ingestemd met de inhoud ervan en uit het e-mailbericht van Consument van 23 augustus 2009 waarin hij heeft geschreven niet te willen overstappen naar een andere portefeuille.
- 4.4. De Commissie is van oordeel dat uit het gedrag van Consument is gebleken dat hij akkoord is gegaan met het door Vermogensbeheerder ingezette beleggingsbeleid om volgens het speculatieve 'Agressor' profiel te beleggen. De brief van Vermogensbeheerder van 8 september 2008 is onduidelijk, daar deze voor meerdere interpretaties vatbaar is ten aanzien van het beleggingsbeleid dat wordt gehanteerd. Echter, in het e-mailbericht van Consument van 23 augustus 2009 heeft Consument akkoord gegeven op het door Vermogensbeheerder gehanteerde beleggingsbeleid en heeft hij Vermogensbeheerder toestemming gegeven dit beleid voort te zetten. Uit dit e-mailbericht blijkt dat Consument goed op de hoogte was van het beleid dat Vermogensbeheerder voor zijn portefeuille hanteerde. Consument geeft zijn mening over aan- en verkopen in zijn portefeuille en de ontwikkeling van zijn beleggingen. Daarnaast heeft Consument op bijlage 2 van de vermogensbeheerovereenkomst het profiel 'Today's Agressor' aangekruist. Consument heeft niet ontkend dat op zijn verzoek zijn vermogen is belegd volgens het speculatief Agressor profiel. Uit het gedrag van Consument blijkt derhalve dat hij goed op de hoogte was van het door Vermogensbeheerder gevoerde beleggingsbeleid en hij hiermee akkoord is gegaan.
- 4.5. Consument stelt zonder nadere onderbouwing dat Vermogensbeheerder een ondeugdelijk beleggingsbeleid heeft gevoerd. Vermogensbeheerder heeft aangevoerd dat de verliezen van Consument een gevolg zijn van de slechte marktomstandigheden in 2008. Consument heeft dit niet betwist. Uit het e-mailbericht van Consument van 23 augustus 2009 blijkt dat hij op de hoogte was van het effect van de slechte beursontwikkelingen op zijn portefeuille en dat hij op dezelfde wijze wenste door te beleggen. Hier heeft Vermogensbeheerder gehoor aan gegeven en in de jaren erna is het verlies op de portefeuille afgenomen. Derhalve is niet gebleken dat Vermogensbeheerder een ondeugdelijk beleggingsbeleid heeft gevoerd.
- 4.6. De stelling van Consument dat hij een all-in prestatievergoeding met Vermogensbeheerder heeft afgesproken, heeft Consument niet aangetoond. In bijlage 5 is vermeld hoe de kosten berekend worden die bij hem in rekening worden gebracht. Deze bijlage is door Consument ondertekend waardoor hij met de inhoud ervan akkoord is gegaan. In de vermogensbeheerovereenkomst noch in de bijlagen daarvan wordt gesproken over een all-in tarief die Consument met Vermogensbeheerder is overeengekomen.

- 4.7. Daarnaast is de Commissie van oordeel dat niet is gebleken dat de door Vermogensbeheerder bij Consument in rekening gebrachte kosten onredelijk zijn. Vast staat dat in 2008 een aanzienlijk deel van de kosten is gemaakt. Vanwege de sterke koersdalingen was Vermogensbeheerder genoodzaakt veel transacties te verrichten. Consument heeft dit verweer van Vermogensbeheerder niet gemotiveerd betwist. Overigens merkt de Commissie op dat er geen sprake kan zijn van buitenproportionele kosten enkel omdat er veel verlies op de portefeuille is geleden.
- 4.8. De slotsom is dat de vordering moet worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor <https://www.kifid.nl/consumenten/klacht-voor-1-oktober-2014-bij-kifid-ingediend>.